

bl. a. britisk militær og finansiel støtte til Føderationen.

Føderationens dannelse skete efter lange overvejelser, som allerede indledtes i 1954. Den britiske regering fandt, at en sådan Føderation ville være velegnet til at fremme den politiske, økonomiske og sociale udvikling i Aden-protectoraterne. Når planen trak i langdrag, skyldtes det især en betydelig modstand fra Cairo og Yemen.

I traktatens præambel hedder det, at Føderationen er indgået efter aftale med Storbritannien bl. a. med henblik på forsvaret af de seks sultanater samt til udvikling af de sociale, politiske og økonomiske forhold; endvidere at Føderationen ønsker at udvikle sig henimod en økonomisk og politisk uafhængig stat, og at Storbritannien vil yde støtte hertil. Storbritannien har i henhold til traktaten det fulde ansvar for Føderationens udenrigspolitik. Føderationen blev erklæret åben for indmeldelse af andre stater efter Storbritanniens forudgående godkendelse.

C. Efter lange forhandlinger i London om kolonien Adens politiske stilling udsendte det britiske koloniministerium i sommeren 1962 en meddelelse om, at kolonien ville blive tilsluttet Den arabiske Føderation, der i mellemtiden var kommet til at bestå af 11 stater med en befolkning på over to tredjedele af det samlede indbyggerantal i de to protectorater.

Under forhandlingerne blev der opnået enighed om samtidig med Aden-kolonien tilknytning til Føderationen at foretage visse ændringer i koloniens forfatning for derved at give den en større uafhængighed af koloniministeriet. Storbritannien skulle dog fortsat beholde suveræniteten over kolonien, men ifølge udkastet til traktaten, som skulle indgås mellem Storbritannien og Føderationen, påtog den britiske regering sig, så længe traktaten forblev i kraft, ikke at trække kolonien Aden ud af Føderationen, medmindre særlige forsvarshensyn skulle gøre noget sådant nødvendigt, ligesom Adens lovgivende forsamling fik adgang til at anbefale områdets udtræden af Føderationen, efter at traktaten havde været i kraft i 6 år.

De foreslåede forandringer i Aden-kolonien forfatningsforhold gik ud på følgende:

Det udøvende Råd skulle omdannes til et ministerråd, og de britisk udpegede medlemmer udtræde, bortset fra den øverste anklagemyndigheds repræsentant, der skulle fortsætte som minister i kraft af sit embede. Samtidig skulle der udnævnes en første-minister, og guvernøren, der fortsat skulle have ansvaret for de udenrigspolitiske anliggender, forsvaret og den indre sikkerhed, skulle fremtidigt kun kunne træffe beslutning efter samråd med ministerrådet. Samtidig skulle hans titel ændres til højkommissær.

I forskellige kommentarer til forslaget blev der givet udtryk for, at Den sydarabiske Føderation for overhovedet at have en vis eksistensberettigelse nødvendigvis måtte omfatte Aden-kolonien, ligesom denne behøvede Føderationen som opland.

Fra arabiske nationalistkredse og fagforeninger i Aden blev der derimod protesteret kraftigt i anledning af forslaget. De pågældende krævede således intervention fra De Forenede Nationer, som burde overtage administrationen af Aden-området, indtil en fri folkeafstemning kunne afholdes.

Den 27. september 1962 afsluttede Adens lovgivende forsamling debatten om koloniens sammenslutning med Føderationen, der blev godkendt med 15 stemmer, medens 8 i protest afholdt sig fra at stemme. Af de 12 valgte medlemmer (9 arabere, 2 somalier og 1 inder) stemte fire for forslaget, idet de øvrige jastemmer udgjordes af de fire embeds-medlemmer, de seks udpegede medlemmer samt af forsamlingens formand. De valgte medlemmer, som stemte imod, ønskede i stedet for sammenslutning med Føderationen indført øjeblikkeligt selvstyre i kolonien.

Med henvisning til, at kun 27 pct. af de valgberettigede stemte under det seneste valg i 1959, fremhævede oppositionen, at den lovgivende forsamling ikke repræsenterede vælgerne tilstrækkeligt og derfor ikke burde tage stilling til sammenslutningsforslaget. Omkring tidspunktet for debatten i den lovgivende forsamling udbrød der uroligheder, som i overvejende grad skyldtes det store befolkningselement (ca. 80.000), som er tilflyttet fra Yemen, og blandt hvilket modstanden mod sammenslutningen har været særlig stærk. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Yemen til stadig-